

Bruselis, 2023 10 17
COM(2023) 596 final

2023/0368 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo dėl tam tikriems sektoriams ir tam tikroms trečiųjų valstybių įmonėms skirtų
tvarumo atskaitomybės standartų priėmimo terminų iš dalies keičiama Direktyva
2013/34/ES**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Savo komunikate „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“ Komisija pabrėžė reglamentavimo sistemos, kuria užtikrinama, kad tikslai būtų pasiekti mažiausiomis sąnaudomis, svarbą. Todėl ji įsipareigojo suteikti naują postūmį pastangoms racionalizuoti ir supaprastinti atskaitomybės reikalavimus, kad galiausiai tokia našta būtų sumažinta 25 %, nepakenkiant susijusiems politikos tikslams.

Atskaitomybės reikalavimai atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant teisingą teisės aktų vykdymą ir tinkamą stebėseną. Jų išlaidas iš esmės kompensuoja jų teikiama nauda, visų pirma stebint ir užtikrinant pagrindinių politikos priemonių laikymąsi. Tačiau atskaitomybės reikalavimai taip pat gali užkrauti neproporcingą našta suinteresuotiesiems subjektams, ypač MVĮ ir labai mažoms įmonėms. Todėl įmonėms reiktų suteikti pakankamai laiko pasirengti bet kokiems naujiems atskaitomybės reikalavimams. Ilgainiui susikaupę atskaitomybės reikalavimai gali lemti perteklines, besidubliuojančias ar nebeaktualias pareigas, neveiksmingą dažnumą ir laiką arba netinkamus rinkimo metodus.

Todėl vienas iš prioritetų – paprastinti atskaitomybės pareigas ir mažinti administracinę našta. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, pasiūlymu bus racionalizuotos atskaitomybės pareigos atidedant tvarumo atskaitomybės standartų, skirtų tam tikriems sektoriams ir tam tikroms trečiųjų valstybių įmonėms, priėmimo terminą.

Apskaitos direktyvoje (2013/34/ES)¹ su pakeitimais, padarytais Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyva (IITD – 2022/2464)², reikalaujama, kad didžiosios įmonės ir biržinės mažosios bei vidutinės įmonės (MVI), taip pat didelių grupių patronuojančiosios įmonės į specialų savo vadovybės pranešimo skirsnį įtrauktų informaciją, reikalingą įmonės poveikiui tvarumo klausimams suprasti, ir informaciją, reikalingą poveikiui, kurį įmonės veiklos pokyčiams, veiklos rezultatams ir būklei turi tvarumo klausimai, suprasti³.

Ši informacija apie tvarumą turi būti teikiama pagal Europos tvarumo atskaitomybės standartus (ETAS), kuriuos Komisija turi priimti deleguotaisiais aktais, atsižvelgdama į EFRAG pateiktas technines rekomendacijas⁴. Šiuose ETAS turi būti nurodytas tos informacijos turinys ir, kai taikytina, struktūra, pagal kurią ta informacija turi būti pateikta⁵.

¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

² 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2464, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, Direktyva 2004/109/EB, Direktyva 2006/43/EB ir Direktyva 2013/34/ES dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo (OL L 322, 2022 12 16, p. 15).

³ Didžiosioms įmonėms ir biržinėms MVI taikomi tvarumo atskaitomybės reikalavimai nustatyti Apskaitos direktyvos 19a ir 29a straipsniuose ir taikomi nuo 2024 finansinių metų, priklausomai nuo įmonės kategorijos. Apskaitos direktyvos 40a straipsnyje taip pat reikalaujama, kad nuo 2028 finansinių metų tam tikros ne ES įmonės, vykdančios veiklą Sąjungos teritorijoje, viešai skelbtų tam tikrą informaciją apie tvarumą.

⁴ Apskaitos direktyvos 49 straipsnio 3b dalis. EFRAG anksčiau buvo vadinama Europos finansinės atskaitomybės patariamąja grupe. 2022 m. ji pakeitė pavadinimą į tiesiog EFRAG.

⁵ Apskaitos direktyvos 29b straipsnio 1 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais priimti ETAS, kuriuos turi naudoti didžiosios įmonės ir biržinės MVI, o 40b straipsniu Komisija įgaliojama priimti ETAS dėl tam tikrų ne ES įmonių informacijos apie tvarumą teikimo.

Pirmąjį ETAS rinkinį Komisija priėmė 2023 m. liepos 31 d. Šiuo metu jį nagrinėja Europos Parlamentas ir Taryba. Šiame pirmajame rinkinyje pateikti ETAS yra taikomi visiems sektoriams, t. y. jie taikomi visoms įmonėms, kurioms taikoma IITTD, neatsižvelgiant į tai, kuriame sektoriuje ar sektoriuose jos vykdo veiklą.

Apskaitos direktyvos 29b straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nustatyta, kad konkreitiems sektoriams skirti ETAS turi būti priimti iki 2024 m. birželio 30 d. Šiuose ETAS turi būti nurodyta informacija, kurią įmonės turėtų pateikti apie tvarumo klausimus ir atskaitomybės sritis, susijusias su konkrečiu sektoriumi, kuriame įmonė veikia.

Komisija dabar teikia konkrečius pasiūlymus, kaip sumažinti finansų rinkų dalyviams tenkančią atskaitomybės našą. Vienas iš jų – pasiūlymas dvejiems metams atidėti konkreitiems sektoriams skirtų ETAS priėmimo datą; šiuo metu juos reikalaujama priimti 2024 m. Tai taip pat atitinka įmonių sektoriaus prašymą.

Priėmimo datos atidėjimas dvejiems metams yra aktualus įmonėms, kurioms taikoma IITTD, įskaitant biržines MVĮ, iš kurių reikalaujama teikti informaciją apie tvarumą. Tai leis šioms įmonėms sutelkti dėmesį į 2023 m. liepos 31 d. priimto pirmojo ETAS rinkinio įgyvendinimą, užtikrinti, kad EFRAG turėtų laiko parengti konkreitiems sektoriams skirtus ETAS, kurie būtų veiksmingi, ir apriboti atskaitomybės reikalavimus iki būtino minimumo.

Be to, Apskaitos direktyvos 40b straipsnyje nustatyta, kad ETAS, kuriuos turi naudoti tam tikros ne ES įmonės, vykdančios veiklą Sąjungoje, turi būti priimti iki 2024 m. birželio 30 d. Atsižvelgiant į tai, kad atskaitomybės reikalavimai šioms ne ES įmonėms taikomi tik nuo 2028 finansinių metų ir kad konkreitiems sektoriams skirtų ETAS priėmimo terminas atidedamas dvejiems metams, šių standartų priėmimo terminą taip pat reikėtų atidėti dvejiems metams. Tai leis daugiau išteklių skirti veiksmingų ir proporcingų konkreitiems sektoriams skirtų ETAS parengimui ir kartu suteikti pakankamai laiko šioms ne ES įmonėms pasirengti 2028 finansiniams metams.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas yra pirmojo priemonių, skirtų atskaitomybės reikalavimams racionalizuoti, rinkinio dalis. Tai yra vienas iš proceso, per kurį išsamiai nagrinėjami galiojantys atskaitomybės reikalavimai, siekiant įvertinti jų nuolatinį aktualumą ir padidinti veiksmingumą, etapų. Šia priemone užtikrinamas racionalizavimas neturės neigiamo poveikio tikslų įgyvendinimui tvarumo atskaitomybės srityje. Pasiūlymas taip pat dera su pagalbos MVĮ priemonių rinkiniu⁶.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Netaikoma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Nuspręsta, kad SESV 50 straipsnis – tinkamas šios iniciatyvos teisinis pagrindas, nes iš dalies keičiama tuo pačiu straipsniu pagrįsta galiojanti direktyva.

⁶ COM(2023) 535 final.

- **Subsidiarumas**

Tvarumo atskaitomybės standartų priėmimo terminų turi laikytis Komisija. Atidėti šiuos terminus galima tik teisėkūros institucijų aktu. Šiuo atžvilgiu nacionaliniu lygmeniu nereikia imtis jokių veiksmų.

- **Proporcingumo principas**

Pagrindinis šios iniciatyvos tikslas yra leisti įmonėms sutelkti dėmesį į 2023 m. liepos 31 d. priimto pirmojo ETAS rinkinio įgyvendinimą, užtikrinti, kad EFRAG turėtų laiko parengti konkretiems sektoriams skirtus ETAS, kurie būtų veiksmingi, ir apriboti atskaitomybės reikalavimus iki būtino minimumo. Atidėjus Komisijai nustatytus tam tikriems sektoriams ir tam tikroms trečiųjų valstybių įmonėms skirtų tvarumo atskaitomybės standartų priėmimo terminus šis tikslas būtų pasiektas, o įmonėms liktų pakankamai laiko pasirengti taikyti šiuos papildomus atskaitomybės reikalavimus.

- **Priemonės pasirinkimas**

Atsižvelgiant į tai, kad pakeitimai susiję tik su Komisijai nustatytų deleguotųjų aktų priėmimo terminų atidėjimu, todėl valstybėms narėms į nacionalinę teisę nieko perkelti nereikia, laikoma, kad tinkamiausia teisinė priemonė yra Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas, priimamas laikantis SESV 50 straipsnio 1 dalyje nustatytos procedūros. Iš tiesų ši priemonė susijusi su bendru norminiu kontekstu, kuriame kiekviena valstybė narė raginama suderinti savo teisės aktus priimant direktyvą, kaip reikalaujama SESV 50 straipsnyje.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Ši iniciatyva poveikio biudžetui neturi.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma.

- **Aiškinamieji dokumentai**

Šia iniciatyva dvejiems metams atidedami tam tikri terminai, iki kurių Komisija turi priimti deleguotuosius aktus, todėl valstybėms narėms į nacionalinę teisę nieko perkelti nereikia.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Direktyva 2013/34/ES iš dalies keičiama taip:

- (1) nustatoma, kad terminas, iki kurio Komisija pagal 29b straipsnio 1 dalies trečią pastraipą deleguotaisiais aktais turi priimti konkrečioms sektoriams skirtus ETAS, yra 2026 m. birželio 30 d. (vietoje 2024 m. birželio 30 d.);
- (2) nustatoma, kad terminas, iki kurio Komisija pagal 40b straipsnį deleguotaisiais aktais turi priimti ne ES įmonėms, siekiančioms tam tikras ribas, skirtus ETAS, yra 2026 m. birželio 30 d. (vietoje 2024 m. birželio 30 d.).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS**kuriuo dėl tam tikriems sektoriams ir tam tikroms trečiųjų valstybių įmonėms skirtų tvarumo atskaitomybės standartų priėmimo terminų iš dalies keičiama Direktyva 2013/34/ES**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 50 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁷,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) tvarumo atskaitomybės reikalavimai atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant rinkos skaidrumą ir tai, kad įmonės būtų atskaitingos už savo poveikį žmonėms ir aplinkai. Tačiau tuos reikalavimus svarbu supaprastinti siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų tikslą, dėl kurio buvo nustatyti, ir sumažinti administracinę naštą;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES⁸ 29b straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d. deleguotaisiais aktais priimtų tvarumo atskaitomybės standartus, kuriuose nurodoma papildoma informacija, kurią įmonės turi pateikti apie tvarumo klausimus ir atskaitomybės sritis, susijusius su sektoriumi, kuriame įmonė vykdo veiklą, be informacijos, kurią įmonės jau turi teikti pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) XX/XXX⁹;
- (3) siekiant sumažinti įmonėms tenkančią atskaitomybės naštą, kaip nustatyta Komisijos komunikate „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“¹⁰, įmonėms reikėtų suteikti galimybę pirmiausia sutelkti dėmesį į Deleguotuoju reglamentu (ES) XX/XXX nustatytų tvarumo atskaitomybės reikalavimų įgyvendinimą. Dėl tos priežasties deleguotųjų aktų, kuriais nustatomi Direktyvos 2013/34/ES 29b straipsnio

⁷ OL C [...], [...], p. [...].

⁸ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

⁹ [Leidinių biurui: įrašyti visą nuorodą į šį deleguotąjį aktą, kai jis bus paskelbtas: 2023 m. liepos 31 d. KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../..., kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES papildoma tvarumo atskaitomybės standartais (C(2023) 5303 final)].

¹⁰ COM(2023) 168.

1 dalies trečioje pastraipoje nurodyti papildomi tvarumo atskaitomybės reikalavimai, priėmimo terminas turėtų būti atidėtas dvejiems metams;

- (4) Direktyvos 2013/34/ES 40b straipsnyje taip pat reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d. priimtų deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomi tvarumo atskaitomybės standartai, naudotini atskleidžiant su tvarumu susijusią informaciją apie trečiųjų valstybių įmones, kurių grynoji apyvarta viršija 150 mln. EUR ir kurios turi arba patronuojamųjų įmonių Sąjungoje, kurios yra didžiosios įmonės arba mažosios ir vidutinės įmonės, kurių vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti ES reguliuojamose rinkose, arba filialų Sąjungoje, kurių grynoji apyvarta viršija 40 mln. EUR;
- (5) tam tikroms trečiųjų valstybių įmonėms skirti atskaitomybės reikalavimai taikomi tik nuo 2028 finansinių metų. Kadangi deleguotųjų aktų, kuriais nustatomos Direktyvos 2013/34/ES 29b straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nurodytos papildomos tvarumo atskaitomybės pareigos, priėmimo terminas atidedamas dvejiems metams, tam tikroms trečiųjų valstybių įmonėms skirtų tvarumo atskaitomybės standartų priėmimo terminas taip pat turėtų būti atidėtas dvejiems metams;
- (6) todėl Direktyva 2013/34/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2013/34/ES pakeitimai

Direktyva 2013/34/ES iš dalies keičiama taip:

- (1) 29b straipsnio 1 dalies trečios pastraipos įvadiniame sakinyje data „2024 m. birželio 30 d.“ pakeičiama data „2026 m. birželio 30 d.“;
- (2) 40b straipsnyje data „2024 m. birželio 30 d.“ pakeičiama data „2026 m. birželio 30 d.“.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė